

MAGN SINNAÐ AT ROYNA BRINT

Stjórin á Magn er alt annað enn mótstøðumaður hjá brint sum orkubera, men heldur ikki, at almennu myndugleikarnir eru nóg opnir fyri øðrvísi orkukeldum

Mortan Østerø

- Tað er nakað, sum vit hava vitað um í longri tíð, og vit eru í ferð við at byggja eina case fyri hydrogen framleiðslu í Føroyum, sum skal leggjast fyri nevndina at taka støðu til, sigur Hendrik Egholm, ið heldur tað vera óheppið, at oljufeløgini verða sædd sum skálkarnir, tá ið tað kemur til grøna orku.

- Tað er misskilt, at oljufeløgini ikki eru vitandi um framtíðina. Vit eru púra greið yvir, at oljan ikki er rætta evni at satsa upp á um 20 ár, og vit eru sinnað at fyrireika okkum til framtíðina. Hví skuldi framtíðin ikki verið brint, júst tað sama sum el? spyr stjórin á Magn.

Fyrrverandi eigarin av Magn, Shell, er eisini farin undir at fyrireika seg til framtíðina, har millum annað brint verður sett á skrá. Saman við feløgum sum Daimler, Total og øðrum, hevur Shell stovnað vetnisfelagið H2 Mobility, sum skal byggja slakar 400 brintáfyllingarstøðir í Evropa komandi árin. Bilframleiðararnir Toyota, Volkswagen, BMW og

Honda eru eisini við í samstarvinum, og summir teirra hava longu sett brintbilar á veginar.

- Men í Føroyum tykist tað ikki at vekja nakran ans. Almennu Føroyar hava klaffar fyri eyguni. Tey tykjast frammanundan at hava avgjört, at vit skulu satsa upp á el-bilar, og vilja ikki hoyra taluna um aðrar møguleikar, sigur Hendrik Egholm.

Stjórin á Magn undrast á vantiandi viljan at kanna brintloysnina nærri, tá ið granskarar aðrastaðni royna hesa tøkna, og eitt nú ES gevur ískoyti til grønar verkætlanir við brinti.

- Vetni er als ikki við í føroysku orkustrategiini. Kunnu vit veruliga siga, at í Føroyum eru vit bara væl betri upplýst um røttu tøkna at satsa upp á fyri framtíðina? Aðrastaðni góðtekur man, at spurningar verða settir við framtíðarorkuloytnir, men í Føroyum veit man hundrað prosent. Tað haldi eg vera í so nasadjavt, sigur Hendrik Egholm.

Vert at royna

Sum við allari nýggjari tøkni, er tað

Hendrik Egholm, stjórin á Magn

bæði váðafúst og dýrt at seta í verk eitt øðrvísi undirstøðukervi. Hóast brinttøknin kann vera CO2 nevtral, er hon ikki bílig at fáa hendavegin. Ein áfyllingarstøð loypir lættliga upp í 3-4 milliónir krónur. Tó hevði fyrimunurin verið, at Magn hevði slapp undan at flyta inn olju, sum tey gera nú, tí brintið kundu tey sjálvi framleitt.

- Tað verður alsamt truplari at

innflyta olju í teimum lutfalsliga smáu nøgdunum til rímiligan pening. Framleiddu vit brint sjálvi, høvdu vit ikki havt fyri neyðini at innflyta olju í framtíðini. Eg haldi meg ikki siga ov nógv, um eg avdúki, at vit í lötuni kanna møguleikarnar fyri at fáa brintstøðir hendaðvegin, og eru í dialog við bilasølu um møguligar avtalur, sigur Hendrik Egholm, stjórin á Magn.

- Í mínum hugaheimi, gevur tað eisini meira meining at tosa um brint heldur enn el-bilar. El-bilarnir skulu løðast av brúkarinum, og eg trúgvi lítið, at brúkarin treyta-leyst fer at løða bilin um næturnar, tá ið avlopsorkan verður framleidd. Brintið, hinvegin, kann framleiðast um næturnar umvegis avlopsorkuna í streym-framleiðsluni hjá SEV. Síðani kann orkan goymast og til endans keypast av brúkarinum allar tíðir á døgnum, uttan at tað krevur eyka elorku. Sostatt er brint loysnin longu grønnari enn el-loysnin, sigur Hendrik.

- Eg vóni, at landsins myndugleikar vilja hava brint í huganum, tá ið avgjöld og ætlanir, sum stuðla grønum initiativum, skulu leggjast. Í oljufeløgnum hava vit kapital, og kunnu fara undir hesar verkætlanirnar, men tað krevur eisini, at landið, SEV og onnur ikki vilja diskriminera eina tøkni yvir aðrar, sigur stjórin á Magn, sum í næstum skal á granskingarráðstevnu í Hamburg um júst orkuevni.

Sámal av Reyni, stjórin á Reyniservice

BÍLEGGUR FEGI

Danmark hevur havt nakrar brintbilar frá Toyota til royndarkoyringar, og stjórin á Reyniservice hevði fegin bílagt bilarnar til Føroya, um neyðugu áfyllingarstøðirnar vóru til taks

Mortan Østerø

Japanski bilframleiðarin, Toyota, setti sær í fjør fyri at senda góðar 700 »Toyota Mirai« bilar á marknaðin, harav nakrir hava verið royndarkoyrdir í Danmark. Leysliga týtt, merkir »Mirai« »framtíð« á føroyskum, ið helst ber bráð av, at hetta verður eitt av framtíðar satsunum hjá stóra bilframleiðaranum. Bilurin koyrir nevniliga upp á brint, ið verður gjørd til

elorku í motorinum hjá bilinum, við evnunum úr vetni og luft. Einasta útlátið hjá bilinum verður sostatt vatn. Bilurin hjá Toyota kann koyra 500 kilometrar fyri hvørja áfylling, og ein áfylling tekur ikki meira enn triggjar minuttir.

- Tað koyra nakrir bilar niðri, og mær vitandi eru royndirnar hjá teimum ógvuliga góðar. Eg var sjálvur og royndi at koyra ein brintbil niðri, og teir koyra ógvuliga væl, sigur Sámal av Reyni, stjórin á

Reyniservice, føroyska Toyota-umboðnum.

Í bilinum eru brennikyknur, ið gera brintið til vatn, og avlopsorkan verður til streym, sum fer í motorin. Bilurin koyrir sostatt eins og ein el-bilur, men orkuframleiðslan í bilinum loyvir honum at koyra longri strekki fyri hvørja brintáfylling.

- Bilarnir høvdu helst verið væl egnaðir til Føroyar av tí sama, tí frástøðurnar eru ikki